

ПЕТЬКО Л.В.

АПРОБАЦІЯ НАВЧАЛЬНИХ ПОСІБНИКІВ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ ДЛЯ ВСТУПНИКІВ ДО МАГІСТРАТУРИ

В запропонованій статті розглянуто теоретико-методологічні та науково-методичні засади написання навчальних посібників для вступного випробування з іноземної мови для вступників до магістратури в контексті стратегічного розвитку мовної освіти в Україні.

Автор піднімає питання необхідності апробації навчальних посібників.

Ключові слова: іноземна мова, апробація, впровадження, навчальний посібник, вступне випробування, магістратура

Вимоги до сучасного підручника сформульовано в наукових доробках В.П.Безпалько, Н.М.Бібік, І.А.Бім, Н.Ф.Бориско, Р.О.Гришкової, С.Ю.Ніколаєвої, в історичній ретроспективі досліджено В.Н.Лізвінським, критерії аналізу навчальної літератури розроблено Н.М.Туринською, В.П.Берлінською визначено класифікацію методів аналізу й оцінювання навчального підручника, технологію аналізу підручника описано О.Я.Савченко.

Останні чотири роки (2010–2013 рр.) необхідною умовою вступу до магістратури стало вступне випробування з іноземної мови (ІМ) за професійним спрямуванням.

З огляду на викладене посилюється актуальність проблеми щодо створення й апробації науково-методичної літератури для підготовки вступників до вступних випробувань до магістратури з іноземної мови за професійним спрямуванням (ІМПС), що визначено обов'язковим іспитом для усіх напрямів підготовки [14].

Привертає увагу табл. 1 зі вступу до магістратури вступних компаній 2012, 2013 рр. по Україні (джерело: побудовано за: Інформаційна система «Конкурс» МОН України (www.vstup.info/2012/2013)).

Таблиця 1

Динаміка вступу до магістратури у 2012, 2013 рр., Україна

	Напря підготовки	2012р.	2013р.	Напря підготовки	2012р.	2013 р.
Подано заяв по Україні	Магістратура	130618	161414	Спеціалісти	283589	247417
Зараховано		75019	81635		153129	146105
Бюджетних місць		40119	39719		71941	63170
Конкурс на бюджетне місце, осіб на місце		2,78	3,37		3,48	3,38

Результати засвідчили, що кількість бажаючих отримати освіту в магістратурі, у порівнянні з 2012 р. збільшилася на 30796 осіб, тоді як показники серед спеціалістів, навпаки, зменшилися на 36172. Незважаючи на те, що у 2013 р. кількість бюджетних місць було скорочено на 42%, зарахованих до магістратури стало більше на 6516 осіб ніж у минулому році, конкурс на бюджетне місце збільшився з 2,78 до 3,37 осіб ($>17,5\%$); у спеціалістів простежується тенденція зменшення (на 7024 особи), відповідно з 3,48 до 3,38 ос. ($<3\%$).

Згідно статистичних показників НПУ імені М.П.Драгоманова присутня також тенденція збільшення кількості вступників на магістерські програми навчання, ніж на ОКР «Спеціаліст» ($>19\%$), що наведено в табл. 2.

Таблиця 2

Динаміка вступу до магістратури НПУ імені М.П.Драгоманова у 2013 рр.

	Напря́м підготовки	2013р.	Напря́м підготовки	2013 р.
Подано заяв	Магістратура	2713	Спеціалісти	2207
Зараховано		1529		1275
Бюджетних місць		665		848
Конкурс на бюджетне місце, осіб на місце		2,65		1,68

До того ж, під час вступної компанії у 2013р. нами було проведено опитування вступників до магістратури НПУ імені М.П.Драгоманова. 1752 респонденти на запитання: «Чому Ви вступаєте до магістратури?» надали відповіді, які ранжовані таким чином: роботодавці надають перевагу диплому магістра – 90%; хочу отримати повну вищу освіту – 72%, для кар'єри – 67%, для роботи за кордоном потрібен тільки диплом магістра – 26%, буду займатися наукою – 8%.

Відповідь (26%) «для роботи за кордоном потрібен тільки диплом магістра» в основному була надана представниками Інституту мистецтв (хореографи, танцівники, музиканти, вокалісти), тому що вони мають досвід роботи за кордоном (в Європі, США, Японії), їздять на гастролі, стають учасниками культурного обміну серед студентів.

Самий низький показник виявився серед бажаючих займатися наукою (8%), що свідчить, на нашу думку, про недостатню мотивацію, не готовність до науково-дослідної роботи випускників бакалаврату.

Вступниками за ОКР «Спеціаліст» ставилося питання: «Чому Ви вступаєте не в магістратуру, а на ОКР «Спеціаліст»? Відповіді 1538 респ. були ранжовані таким чином: більше існує бюджетних місць – 92%, не складу іспит з іноземної мови – 82%, з іноземної мови просто «ноль» – 44%, немає такої магістерської програми на заочній формі навчання – 18%.

Привертає увагу великий показник серед вступників на ОКР «Спеціаліст», що визначив перепоною вступу на ОКР «Магістр» їхні незадовільні знання з іноземної мови.

Після проголошеної Концепції організації та підготовки магістрів в Україні [14], протягом 2009–2013 рр ми розробили серію навчальних посібників для вступників до магістратури зі складання англійської, німецької, французької мов за професійним спрямуванням для 42 магістерських програм, що пропонуються для навчання в НПУ імені М.П.Драгоманова. Після апробації та впровадження у навчально-виховний процес університету, – 40 навчальних посібників пройшли експертизу і отримали гриф МОН України.

Слід також взяти до уваги, що в структурі НПУ імені Драгоманова – 20 інститутів, 110 кафедр. Тому до загальнонавчального лідера педагогічної освіти України з усіх куточків України приїждять навчатися майбутні педагоги. До того ж, деякі магістерські програми існують тільки тут, наприклад, в Інституті корекційної педагогіки та психології [11]. Задля цього нами була підготовлена також низка НП в Інтернет-ресурсі для дистанційної підготовки з іноземної мови майбутніх вступників до магістратури.

Наголосимо, що навчально-методичної літератури у цьому напрямку нами не було знайдено, як в Україні, так і у пострадянських країнах. Наприклад в Росії взагалі до вступу в магістратуру не визначено випробування з іноземної мови, вступники у Казахстані складають іноземну мову (у вигляді тестів), але не за професійним спрямуванням.

Підготовлені нами навчальні посібники є першою спробою розкрити ключові поняття і визначення, спрямовані на вирішення завдань, які окреслені в Концепції підготовки магістрів в Україні та Постанови Кабінету Міністрів України № 781 від 27.08.2010. яка стосується **забезпеченням підручниками та навчальними посібниками студентів вищих навчальних закладів** [5].

Підставою для написання НП стала наша Програма **вступного випробування з іноземної мови (англійська, німецька, французька)** за професійним спрямуванням для вступників до магістратури НПУ імені М.П.Драгоманова [10], яка пройшла експертизу і отримала ухвалу щодо надання грифа МОН України на друге видання у 2011 р., що є логічною вимогою МОН України щодо створення підручників, посібників: програма → підручник (посібник).

Презентовані нами навчальні посібники призначені для вступників до магістратури, де враховано логіку навчальної дисципліни «Іноземна мова» за професійним спрямуванням в умовах педагогічної університетської підготовки, побудовані на принципі науковості в засвоєнні змісту філологічного матеріалу, який будучи її

структурним компонентом, відображає науковий рівень заявленого навчально-методичного матеріалу відповідно Програми вступу до магістратури [10]. Вступникам виписано рекомендації щодо організації та проведення іспиту, а також чітко визначено науковий, теоретично-практичний аспекти підготовки до випробування з ІМ на різних його етапах [3; 4],

При цьому слід підкреслити, що важливим фактором «життєдіяльності» будь-якої навчально-методичної літератури виступає її апробація. Вивчивши різні дефініції подані у тлумачних джерелах, ми пропонуємо в контексті нашого дослідження таке визначення цього процесу: *апробація – це процес, спрямований на надання об'єктивної оцінки дослідження певної навчально-методичної літератури, де за мету визначається установлення придатності використання представлених матеріалів на підставі їх впровадження в навчально-виховний процес та широкого обговорення, які зумовляють їх якісну оцінку, перевірку дотримання вимог до написання навчально-методичної літератури, дозвіл до друку, що затверджується офіційною ухвалою (позитивною або негативною)».*

Винагідно зазначимо, що до участі в моніторингових дослідженнях авторських НП були залучені викладачі з різним педагогічним стажем роботи з кафедри іноземних мов, кафедри англійської мови, кафедри порівняльного мовознавства та перекладу Інституту іноземної філології, кафедри іноземних мов Природничо-географічного інституту (що сприяло також удосконаленню професійної компетентності викладачів ІМ), студенти інститутів НПУ імені М.П.Драгоманова, які вивчають іноземну мову за професійним спрямуванням та вступники до магістратури.

Вступникам до магістратури (1752 респ.) було запропоновано надати свою оцінку щодо навчальних посібників з ІМ для вступників до магістратури. Серед отриманих відповідей були такі: «класно те, що все виписано і немає ніяких таємниць щодо іспиту», «студент знає, що готувати на іспит», «весь навчальний матеріал є, тобто тільки треба підготуватися як там написано», «я вступаю ще у дві магістратури до інших універсів – так на їхніх сайтах нічого не знайшов взагалі що треба робити на іспиті в магістратуру. А тут все розписано дуже добре», «вважаю, що вимоги правильні до вступу до магістратури з ІМ», «обсяг вимог відповідає тому, що вчили», «посібник охоплює всі види мовленнєвої діяльності», «у кожного вступника свій рівень володіння ІМ, щоб його визначити вони описані в додатках», «приваблює творче завдання – написання реферату», «програма вступу відповідає всім правилам», «таким чином можна перевірити знання вступників до магістратури».

Наступним було вивчити побажання, зауваження, пропозиції у вступників до магістратури відносно презентованих НП. Серед них були такі: «надати більше

зразків граматичних тестів», «нічого не змінювала б», «відмінила б реферат», «додати сучасні тексти по психології».

Також у процесі апробації навчального підручника [11] для Інституту корекційної педагогіки та психології на засіданні, присвяченому його обговоренню, керівництвом даного інституту і завідуючими кафедрами було висловлено побажання переробити представлений навчально-методичний матеріал в ракурсі більш сучасних тенденцій розвитку корекційної освіти (за нозологіями) з використанням автентичних текстів із провідних наукових джерел, фахових підручників науковців США та Великобританії.

У свою чергу, відповідно до побажань, було збільшено кількість лексико-граматичних текстів у навчальних посібниках, перероблено і доповнено підручник для складання англійської мови зі спеціальностей: 8.03010201 «Психологія», 8.03010301 «Практична психологія» [12]. Щодо пропозиції «відмінила б реферат» автори не погодились, тому що цей вид роботи спрямовано на залучення студентів до науково-дослідної діяльності, активізації творчих підходів у розв'язанні окресленої проблеми за фахом, стимулювання у них когнітивних процесів.

Вітчизняними науковцями [2; 6] висувається низка професійних вимог щодо викладачів, які задіяні до апробації навчальної літератури: високий рівень професійної компетентності, досконале володіння знаннями змісту, структурою посібників; методикою організації роботи з підручником та організації самостійної роботи студентів; розуміння сучасних завдань поставлених перед вищою школою, вільне орієнтування серед різних видів наукової та науково-методичної літератури; уміння створення продуктивної педагогічної взаємодії в системі «студент-підручник-викладач» під час проведення апробації навчальної літератури; володіння методами психолого-педагогічного аналізу, уміння «прогнозувати результати своєї діяльності з апробації, аналізувати та оцінювати їх; може визначати напрямки самоосвітньої діяльності з метою підвищення рівня професійної компетентності й педагогічної майстерності для удосконалення роботи щодо апробації; володіє вміннями розробляти методичні матеріали з актуальних тем апробації навчальної літератури на допомогу колегам [6, 12]»

Відповідно до підходу О.Е.Жосана для успішної підготовки педагогів до апробації навчальної літератури необхідною є реалізація таких умов: педагогічних (цілепокладання, відбір матеріалу, відбір адекватних методів, форм і засобів навчання); методичних (способи постановки мети й мотивації діяльності; способи формування змісту та методики його реалізації; рефлексія і корекція) [6, 17].

Після впровадження навчальних посібників у процес організації і проведення вступних випробувань до магістратури з ІМПС, апробації на практичних заняттях

з ІМ зі студентами інститутів НПУ імені М.П.Драгоманова, ми подали рукописи до МОН України з метою проведення науково-методичної експертизи представленої навчальної літератури та офіційного підтвердження доцільності її використання у навчально-виховному процесі вищих навчальних закладів України, про що йдеться в Наказі МОН України № 537 від 17.06.2008 р.: «Офіційне визнання відповідності навчальної літератури, засобів навчання і навчального обладнання вимогам державних стандартів освіти, державних санітарних правил і норм, гігієнічних нормативів, інших нормативних документів реалізується через процедуру надання МОН відповідного грифа МОН або свідоцтва МОН «Про визнання відповідності педагогічним вимогам» [13].

Запропоновані нами НП мають певні методичні, педагогічні, технологічні особливості: технологія створення посібників; використання сучасних методик в навчанні іноземних мов, оцінювання знань вступників з ІМ; використання сучасної системи оцінювання (за 200-бальною шкалою: 80 балів за написання лексико-граматичного тесту, 60 балів за реферат (30 б. за захист та 30 б. за написання реферату іноземною мовою), 60 балів за роботу з текстом (20 б. за читання тексту, 20 б. за його переклад, 20 б. за переказ тексту); авторами у представлених НП чітко витримано вимоги щодо їх змісту та структури: «високий науково-методичний рівень, містять систематизований матеріал, написаний в доступній формі, тісний міжпредметний взаємозв'язок, надано необхідний довідковий апарат, забезпечують творче й активне оволодіння знаннями, уміннями й навичками [7, 4]»

Питання аналізу й оцінки навчальних матеріалів для дистанційного навчання розглядала Е.Носенко [9], де наголошується у першу чергу, чітке розуміння структури знання у галузі. У нашому випадку – поєднання професії (галузі знань) з навчанням іноземної мови за фахом, вивчення якої в бакалавраті було підпорядковано нормативним документам: освітньо-кваліфікаційним характеристикам (ОКХ) та освітньо-професійним програмам (ОПП), що належать до системи стандартів вищої освіти.

Нам імпонує підхід професора щодо розгляду структури створення навчально-методичної літератури, який ми взяли до уваги у процесі написання НП: 1) система понять (чітка диференціація, інтеграція у змістовні групи), 2) процедуральні знання (для кращого засвоєння представляти інформацію в різних формах), 3) виконавчі знання (вміння вирішувати професійно-орієнтовані завдання з використанням накопичених теоретичних та практичних знань). Саме на вступному випробуванні до магістратури і виявляється останній пункт – виконавчі знання, що виконуються шляхом використання ІМПС.

Повертаючись до розгляду організації структури навчального матеріалу в НП, зазначимо, ми діяли відповідно підходу А.М.Сохора, який розробив технологію побудови логічних структур навчального матеріалу, визначив його структуру як систему, послідовність, взаємозв'язок складових, що утворюють одне ціле [15], і підтримуємо наукові позиції вітчизняних учених, які під *структуруванням знань* студентів вищих навчальних закладів розуміють процес, що полягає в системній побудові навчальної діяльності, спрямованої на обробку, цільову орієнтацію наукової інформації та її адаптацію до навчальних умов. «Це надання конкретної за змістом і формою побудови викладачем навчального матеріалу, що пропонується студентам. Якщо студент самостійно одержує знання з різноманітних джерел, то він сам структурує (обирає, подумки відповідним чином впорядковує) та засвоює інформацію, необхідну для розв'язання відокремленого викладачем навчально-пізнавального завдання з використанням відповідних методів і засобів навчання [8, 27–28]».

З метою полегшення опрацювання й активізації уваги до написаного в НП автори виділяють важливе за допомогою різних шрифтів. Мова написання посібників – наукова, ми намагалися узагальнити та систематизувати навчальний матеріал. Завдяки широкому застосуванню ІМ у поєднанні зі змістовною насиченістю, науковістю викладеного матеріалу, підбором і використанням іншомовних автентичних текстів, описані НП представляють собою чітко спрямовані посібники для підготовки, організації та проведення вступного випробування до магістратури з ІМПС. Усі навчальні посібники видано у звичайному й зручному форматі із дотриманням санітарно-епідеміологічних норм і поліграфічних вимог.

Видокремлений аналіз проблеми дозволяє визначити роль підручника (навчального посібника) в сучасному університетському освітньому просторі таким чином: державне управління освітніми закладами – якісна освіта – навчальний заклад – (викладач + якісне навчально-методичне забезпечення навчально-виховного процесу (підручник) – студент, що відображено на мал. 1.

З огляду на викладене можна стверджувати, що апробація навчально-методичних матеріалів виступає важливим етапом у процесі підручникотворення. У нашому випадку, по суті, стало прецедентом (дотепер наш проект єдиний в представленій низці підручникотворення), – зорієнтувати, організувати до вступного випробування з іноземної мови за професійним спрямуванням до магістратури як вступників, так і викладачів в стислі терміни, які, на нашу думку, можна розглядати як «інформаційну модель педагогічної системи» [1] щодо навчання ІМ за професійним спрямуванням в умовах педагогічної університетської підготовки майбутніх учителів.

Тому, враховуючи вищесказане, в описаних навчальних посібниках визначено технологічні, методичні та практичні сторони підготовки вступників до випробування з

ІМПС та організація його проведення в умовах педагогічної університетської освіти; сформовано організаційно-методичні підходи щодо створення належних умов для науково-методичного та організаційного забезпечення вступного випробування до магістратури з іноземної мови за фахом; отримано належне офіційне документальне підтвердження в установах МОН України щодо відповідності описаних навчальних посібників сучасним педагогічним вимогам.

Мал. 1. Організація навчально-методичного забезпечення навчально-виховного процесу в умовах педагогічної університетської освіти.

У свою чергу, через обмеженість необхідної літератури, в ракурсі розгляду теоретично-практичного інструментарія проблеми, ми пропонуємо педагогічним університетам (і не тільки) використовувати або взяти за основу запропоновані навчальні посібники для вступного випробування до магістратури з іноземної мови (англійська, німецька, французька) за професійним спрямуванням

Література

1. Беспалько В.П. Теория учебника: дидактический аспект / В. П. Беспалько. – М. : Педагогика, 1988. – 160 с.
2. Болсун С.А. Роль учителя в апробації навчальної літератури / С.А.Болсун // Наукові записки. Серія «Педагогічні науки». – Вип. 88. – Кіровоград : РВВ КДПУ ім. В.Вінниченка, 2010. – С. 51-53 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/Nz_p/88/statti/11.pdf
3. Вінічук Л.С. Французька мова для вступників до магістратури зі спеціальностей: 8.04010201 «Біологія», 8.04010101 «Хімія», 8.04010601 «Екологія та охорона навколишнього середовища», 8.14010301 «Туризмознавство (за видами)», 8.04010401 «Географія»: навч. посібник для студентів, бакалаврів і аспірантів ВНЗ / Л.С.Вінічук, В.В.Ніколасенко, Л.В.Петько ; за ред. Гончарова В.І., Ярошенко О.Г. – К. : Талком, 2013. – 174 с.
4. Гребінник Л.В. Німецька мова для вступників до магістратури зі спеціальностей: 8.01020101 «Фізичне виховання», 8.01020301 «Фізична реабілітація», 8.01020201 «Спорт» (за видами): навч. посібник для студентів, бакалаврів і аспірантів ВНЗ / Л.В.Гребінник, Л.В.Петько, О.В.Блохін ; за ред. Гончарова В.І. – К. : Талком, 2013. – 175 с.
5. Деякі питання забезпечення підручниками та навчальними посібниками студентів вищих навчальних закладів, учнів загальноосвітніх і професійно-технічних навчальних закладів та вихованців дошкільних навчальних закладів / Постанова Кабінету Міністрів України № 781 від 27.08.2010 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/781-2010>
6. Жосан О.Е. Підготовка вчителів до апробації шкільної навчальної літератури в системі післядипломної освіти : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Олександр Едуардович Жосан . – Київ, 2008. – 18 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://librar.org.ua/sections_load.php?s=culture_science_education&id=4703&start=1
7. Лізвінський В.Н. Генеза нормативних вимог до змісту вузівського підручника (друга половина хх ст. – початок ххі ст.) / В.Н. Лізвінський [Електронний ресурс]. – Режим доступу : archive.nbuv.gov.ua/portal/.../PD710_26.pdf.
8. Мартинюк А.П. Принцип структурування знань при управлінні якістю освіти / А.П.Мартинюк, О.С.Чапук, А.С.Нісімчук // Вісник СевНТУ зб.наук.пр. – Вип.127/2012. Серія «Педагогіка». – Севастополь, 2012. – С. 24–28.

9. Носенко Елеонора. Практичні кроки у вирішенні нагальних проблем / Е.Носенко // Директор школи, ліцею, гімназії: наук.-практ. журн. / засн. М-во освіти і науки України; голов. ред. О.І. Виговська. – К., 2012 – № 1. – С. 35.
10. Петько Л.В. **Програма вступного випробування з іноземної мови (англійська, німецька, французька)** за професійним спрямуванням для вступників до магістратури НПУ ім. М. П. Драгоманова: **методичні вказівки для студентів, бакалаврів та викладачів ВНЗ** / Петько Л.В., Ніколаєнко В.В.; за ред. Гончарова В. І. – 2-ге вид., доп. і випр., 2011. – К. : НПУ ім. М. П. Драгоманова. – 76 с.
11. Петько Л.В. Англійська мова для вступників до магістратури зі спеціальності 8.01010501 «Корекційна освіта (за нозологіями)» навч. посібник для студентів, бакалаврів та аспірантів ВНЗ. – 2-ге вид., доп., випр. і переробл. / Л.В. Петько, В.В.Ніколаєнко, С.М.Дишлева ; за ред. Гончарова В.І., Синьова В.М. – К. : Ун-т «Україна», 2012. – 194 с.
12. Петько Л.В. Англійська мова для вступників до магістратури зі спеціальностей: 8.03010201 «Психологія», 8.03010301 «Практична психологія (за видами)»: навч.посібник для студентів, бакалаврів та аспірантів ВНЗ. – 2-ге вид., доп., випр. і переробл. / Л.В.Петько, В.В.Ніколаєнко, О.С.Скубашевська ; за ред. Євтуха В.Б., Гончарова В.І. – К. : Ун-т «Україна», 2011. – 156 с.
13. Про затвердження Порядку надання навчальної літератури, засобам навчання і навчальному обладнанню грифів та свідоцтв Міністерства освіти і науки України / Наказ Міністерства освіти і науки України № 537 від 17.06.2008 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://profcom.sumdu.edu.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=114:2009-12-14-03-49-26&catid=37:2009-11-29-21-54-32&Itemid=63
14. Про Концепцію організації підготовки магістрів в Україні / Наказ Міністерства освіти і науки № 99 від 10.02.2010 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://news.yurist-online.com/laws/12762/>
15. Сохор А.М. Логическая структура учебного материала. Вопросы дидактического анализа / А.М. Сохор. — М. : Педагогика, 1974. — 192 с.
16. Щодо видання навчальної літератури для вищої школи (зміни до наказу № 588 від 27.06.2008 р.) / Наказ МОН України № 11 від 10.01.2009 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.mon.gov.ua/.../nakaz_mon_588_2008_br

Summary

PET'KO L. V.

THE APPROBATION OF THE TEACHING TEXTBOOKS IN FOREIGN LANGUAGE IN PROFESSIONAL WAY FOR THE ENTRANTS TO MAGISTRACY

Annotation. This is an analytical article which focuses on the scientific, theoretical and methodological principles of creating training textbooks for the preparation and conducting of the entrance examination to master in a foreign language (English, German, and French) in professional way in terms of pedagogical university education in the context of the strategic development of language education in Ukraine.

The author discusses a necessary of approbation of textbooks.

Key words: foreign language in professional way, approbation, textbooks, entering, magistracy.

Петько Л. – кандидат педагогических наук, доцент НПУ имени М.П.Драгоманова

Pet'ko L. – candidate of pedagogical sciences, associate professor NPU to the name of M.P. Dragomanova